

sess. 24., Decret. *de Reform.*, c. 6. Liceat, et ex *Constit. Apostolicae Sedis* 12. Octobr. 1869.

Possunt Episcopi absolvere a casibus papalibus etiam *notoriis*, seu *publicis* omnes fideles, qui ob legitimum impedimentum Apostolicam

Superiorem adire, neque aliis remediis tentatis ad id induci, tunc Superior nunquam debet negare facultatem, nec potest licite, excepto casu de damnificatione aliorum: quia non obstante quacumque ratione occurrente, et pensatis omnibus, tunc id magis expedit, immo necessarium est iuxta leges charitatis. Item quia haec est quaedam medicina subditi: ergo si cum rigore applicata cedat in perniciem eius, temperanda est, ideoque facultas concedenda. Unde Navarrus (in cap. Placeat n. 149.) ait, solam verecundiam nimiam poenitentis esse aliquando sufficientem causam, ut haec facultas danda sit.

Quod autem Suarez excipiat casum de damnificatione aliorum, intelligendum est, quando scandalum *vel quodvis damnum forte immineret vel Religioni, vel domui, vel alteri, vel ipsi poenitenti*; nec aliter occurri illi posset, nisi rei notitiam Superiori praebendo. Tunc vero subditus, si abnueret, absolvi profecto non posset, non ex defectu iurisdictionis in Confessario, sed ex defectu dispositionis in ipso poenitente. Ius enim naturae exigit, ut subditus scandalum seu damnum illud removeat; et si unicum medium suppetit, ut res Superiori aperiatur, ad hoc sane ipse tenetur.

Ex quibus et illud iam patet, in toto hoc negotio ita prospiciendum esse secreto, ne poenitens ab ipso Superiore detegatur. Ita communiter Doctores. Unde in *Ordin. Gen. S. I.* (cap. 6. n. 3.): *Caveat Superior, nec cum ab eo petitur facultas, curiose inquirat, aut aliud quid faciat, unde conicere possit, quis ille sit, pro quo petitur, et ne circumstantias alias exquirat, quam quae ad rem pertinent.*

Caveat etiam Confessarius, ne quid elabatur, ex quo poenitens cognosci possit: qui si timeat, ne ex notitia alicuius rei possit Superior probabiliter suspicari, quis ille sit; sciat, se omnino eam reticere debere et omnem cautelam adhibere in casu proponendo, ne ulla ratione Superior possit probabiliter agnoscere auctorem. In quo si viderit, proponendo casum in specie, occasionem suspicionis Superiori dari, satis erit, si in genere dicat, aliquem in casum reservatum incidisse, qui damnum (nec Religioni) nec alteri, nec ipsi poenitenti asferre possit. Uterque denique, tam Superior, quam Confessarius, memores sint obligationis Sigilli, et ita se gerant, ut eius puritati et integritati per omnia consulant.

Et quod ad Sigillum attinet, aliud gravissimum caput occurrit, quod et Clemens VIII. in praedicto Decreto prae oculis habuit, ne quis scilicet notitia occasione confessionis excipiendae habita ullatenus ad externam gubernationem uti possit. Ita Clemens: *Tam Superiores pro tempore existentes, quam Confessarii, qui ad Superioritatis gradum fuerint promoti, caveant diligentissime, ne ea notitia, quam de aliorum peccatis in Confessione habuerunt, ad exteriorem gubernationem utantur.* Et Suarezius quidem olim censuerat (*De Relig. Tr.* 10. lib. 8. cap. 5. nn. 12.-13.), nomine *exterioris gubernationis* non eam venire, quae *ad vitandum peccatum vel scandalum aut poenitentis aut aliorum ex peccato illo praecise ortum* necessaria sit; adeoque Superiorem in eum finem notitia habita ex confessione uti posse. Verum eam opinionem expresse deinde (*De Poenit. disp.* 33. sect. 7. n. 4.) ipsemet abiicit.

Sedem adire nequeunt, ne ex dilatione absolutionis, animabus periculum immineat. Constat ex *Iure can.* (*).

III. Confessarius quilibet etiam Regularis absolvere non potest a casibus *proprie episcopalibus*, nisi ab Episcopo ipso facultatem acceperit, etiamsi absolvere possit a quibuscumque casibus Papae reservatis. — Ita Clem. X. in *Bulla Superna*, ubi dicitur: *Habentes facultatem absolventi ab om-*

(*) Nunc alius mos est inductus. Quaesitum est 1° utrum tuto adhuc teneri possit sententia docens, ad Episcopum aut ad quemlibet alium sacerdotem approbatum devolvi absolutionem casuum et censurarum etiam speciali modo Papae reservatarum, quando poenitens versatur in impossibilitate adeundi S. Sedem: 2° quatenus negative, utrum recurrendum sit saltem per litteras ad Em. S. Poenitentiariae Praefectum pro omnibus casibus Papae reservatis, nisi Episcopus habeat speciale indultum (praeterquam in articulo mortis), ad obtinendam absolventi facultatem.

Resp. S. O. C. 23. Jun. 1886.: Ad 1^m Attenta praxi S. Poenitentiariae, praesertim ab edita Const. Pii IX. *Apostolicae Sedis: negative.*

Ad 2^m *affirmative.* At in casibus vere urgentioribus, in quibus absolutio differri nequeat absque periculo gravis scandali vel infamiae (super quo Confessariorum conscientia oneratur), *dari posse absolutionem*, iniunctis de iure iniungendis, a censuris etiam *speciali modo* summo Pontifici reservatis, sub poena tamen *reincidentiae* in easdem censuras, nisi saltem infra mensem, per epistolam et per medium Confessarii absolutus recurrat ad S. Sedem. Facto verbo cum Sanctissimo, Sanctissimus resolutionem Emm. PP. approbavit et confirmavit. 23. Jun. 1886.

Ceterum, ait cl. D'Annibale V. 1. n. 349. not. 40. decretum hoc semper sic accipiendum est, si fieri possit citra omne prorsus non improbabile evulgationis periculum... Et ad casus Ordinarii vel ab Ordinarii reservatos non spectat.

Verum istud decretum alias peperit quae-

stiones. Sane quaesitum 1° est, an responsum ad 1^m valeat etiam pro casu, quo poenitens fuerit *perpetuo* impeditus *personaliter* Romam proficisci. Respondit eadem S. C. 17. Jun. 1891. Ad 1^a *Affirmative.*

Quaesitum est 2° Utrum in responso ad 2^m clausula: *sub poena tamen reincidentiae in easdem censuras* referatur solummodo ad absolutionem a censuris et casibus *speciali modo* Rom. Pontifici reservatis, an etiam ad absolutionem a censuris et casibus *simpliciter* Papae reservatis. Respondit eadem S. C. eadem die: Ad 2^m negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

Quaesitum est 3° Utrum auctores moderni post Const. *Apostolicae Sedis* (contra ius commune vetus) recte doceant, ei, qui in articulo mortis a quolibet confessario a quibusvis censuris quomodocumque reservatis absolutus fuerit, tunc solummodo imponendam esse obligationem se sistendi Superiori, recuperata valetudine, si agatur de absolutione a censuris speciali modo Papae reservatis, an huiusmodi recursus ad Superiorem etiam necessarius sit in absolutione a censuris simpliciter SS. Pontifici reservatis. Respondit eadem S. C. eadem die.

Ad 3^m affirmative ad primam partem, negative ad secundam, iuxta resolutionem 28. Iunii 1882. Haec responsa approbavit SS. Pontifex 18. Jun. 1891.

Ergo in articulo mortis discrimen est quoddam inter absolutos a censuris *speciali modo* et absolutos a censuris *simpliciter* Papae reservatis. Et cf. dicenda in *Tr. De Censuris*

nibus casibus Sedi Apostolicae reservatis, non ideo in casibus ab Episcopo reservatis possunt absolvere. Excipe iuxta superius dicta Regulares, qui ex eadem Clement. X. Constit. confluentes ex aliena dioecesi absolvere possunt ab eorum reservatis, nisi tamen in fraudem reservationis venerint, et peccata sint reservata etiam in loco confessionis.

IV. Nulla est reservatio in articulo mortis. Omnes igitur Sacerdotes quoslibet poenitentes ab omnibus peccatis et censuris tunc absolvere possunt. — *Trid.* sess. 14. c. 7.

387. **Quaesita.** — **QUAER.** 1° An aliquando inferior possit absolvere habentem peccata reservata extra mortis periculum?

Resp. 1° Potest quidem quandoque absolvere, nempe quoties facultas peti nequit a Superiore, ne per litteras quidem et alioquin adest periculum in mora, vel grave imminet incommodum; et hoc valet etiamsi peccatum cum excommunicatione reservatum esset (*). Ratio est, quia Ecclesia, pia mater, et quilibet Superior, non potest censi velle obligare ad aliquid moraliter impossibile, vel ad tantum incommodum subeundum. — *Ita communiter.* — S. Lig. n. 585.

Resp. 2° Non potest tamen in tali casu absolvere nisi *indirecte* a reservatis, quamvis *directe* ab aliis absolvat. Ratio est, quia non habet iurisdictionem in reservata (**). Nec censetur hanc supplere Ecclesia; nulla enim est supplendi necessitas, cum pro necessitate praesenti sufficiat absolutio indirecta reservatorum. — S. Lig. *ibid.*, et alii supra citati.

(*) Olim quidem docebat S. Alphonsus (lib. 7. n. 89.), *communem probabiliorum ac tutam esse doctrinam*, quod is, qui habet impedimentum comparandi coram Pontifice, non tenetur absolutionem quaerere per internuntium vel per epistolam etiam a S. Poenitentiarium; 1° quia ex iure communi potestas absolvendi, stante illo impedimento, inest Episcopis; 2° quia nulla adest obligatio, nisi comparandi personaliter; si ergo id praestare quis nequeat, ad nihil aliud tenetur, nisi quid legislator subrogaverit; 3° quia consequutio absolutionis per S. Poenitentiarium est privilegium; nemo autem, ex communi axiomate, privilegiis uti tenetur. At nunc, ut monuimus praecedente nota, inducta est alia ratio agendi, quam sequi oportet.

(**) Quaesitum est: An absolutio data in casibus urgentioribus (cf. not. sub n.

praeced.) a censuris etiam speciali modo reservatis, in sensu decreti S. Officii 23. Jun. 1886. sit directa vel indirecta. *Resp.* S. O. C. 19. Aug. 1891. Affirmative ad primam partem, negative ad secundam. Quando ergo agitur de casibus Papalibus, si oporteat, ante obtentam facultatem, absolvere, absolutio directa danda est. Cf. *Opus Mor. Theol.* V. 5. Tr. *De Poenit.* nota sub n. 665.

Absolutio *directa* est, qua ipsum peccatum subiectum clavibus, per potestatem remittendi, quam sacerdos exercet, deletur: absolutio *indirecta* ea dicitur, qua, alio peccato directe remisso, infusa vi absolutionis gratia sanctificante, peccata quoque non subiecta clavibus remittuntur a Deo: cum gratia enim sanctificante nullius peccati mortalis reatus consistere potest. Manet tamen obligatio ea peccata confitendi, ut eorum absolutio directa obtineatur.

Hinc 1° Non potest tunc absolvere Confessarius, nisi cum onere, ut data opportunitate poenitens se sistat Superiori vel alteri habenti facultatem absolvendi a reservatis.

Haec tamen tunc valent, quando poenitens brevi tempore accedere potest ad Superiorem, aut alium facultatem habentem in reservata. Quod si impedimentum duret ad longum tempus, quod computatur a sex mensibus ad quinquennium, inferior potest directe absolvere, iniuncto tamen onere se sistendi Superiori aut delegato, si peccatum cum censura sit reservatum (*). Secus si peccatum censuram adnexam non habeat. — Suarez, *de Poenit.* D. 30., sect. 3. n. 7. — Lugo, D. 20. n. 223. Quando vero impedimentum sit perpetuum, absolutio directe datur sine ullo onere coram Superiore comparandi. Caput Eos qui, 22. *de Sent. excomm.*, in 6°. (**). — Quae autem de reservatione Pontificis dicuntur, ad reservata Episcopalia extendi possunt (18). Ita communis sententia apud S. Alph. n. 585., et l. 7. n. 92.

(*) Quaeseres quid sit stare mandatis Ecclesiae, de quo Sermo est in Const. Apostolicae Sedis. Habes responsum S. C. O. ad duplex quaesitum. 1° An obligatio standi mandatis Ecclesiae a Bulla Apost. Sedis imposita, sit sub poena reincidentiae vel non. 2° An obligatio standi mandatis Ecclesiae in sensu Bullae Apost. Sedis idem sonet ac obligatio se sistendi coram Pontifice vel ab illa debeat distingui.

Resp. S. C. S. O. 19. Aug. 1891. Ad 1^{am} affirmative ad primam, negative ad secundam partem.

Ad 2^{am} obligationem standi mandatis Ecclesiae importare onus, sive per se sive per confessarium recurrendi ad S. Pontificem eiusque mandatis obediendi, vel novam absolutionem petendi ab habente facultatem absolvendi a censuris SS. Pontifici speciali modo reservatis.

(**) Cf. notam n. praeced.

(18) *Reservata Episcopalia*, ut videtur, ab A. dicuntur peccata, quae sibi Episcopus reservat; circa quae S. Alphonsus (lib. 6. n. 585.) uti verius censet non valere regulam, quae de reservatis Pontificiis traditur: verum (lib. 7. n. 92.) deinde proponit doctrinam Roneagliae (Tr. 4. Q. 4. cap. 6. q. 5.), qui statuit generale hoc

principium. *Quae dicta sunt de reservatis S. Pontifici, ex paritate rationis extendi possunt ad reservata Episcopalia, etc.*, quibus gemina habet et Sporer (*De Poenit.* n. 750.). Quod vero S. Alphonsus Roneagliae opponat Laymann, Sotum, Coninck et Suarezium, quorum auctoritate prius motus fuerat ad censendam *veriore* primam sententiam, nihil reipsa est. Ex his siquidem tres priores hanc quaestionem nullatenus tangunt; Suarez vero (*De Poenit.* disp. 30. sect. 3. n. 11.-12.) allatis pro utraque opinione rationibus, mere dicit, *se magis inclinare* in eam partem, ne in re adeo gravi absque sufficienti fundamento ea facultas tribuatur. At enim sufficiens fundamentum adesse alii merito putant in C. *Eos qui 22. De Sent. Excomm.* in VI. quod sic definit: *Eos, qui a sententia canonis vel hominis (cum ad illum, a quo alias de iure fuerant absolvendi, nequeunt propter imminentis mortis articulum aut aliud impedimentum legitimum pro absolutionis beneficio habere recursum) ab alio absolvuntur, etc.*; hic namque agitur de quocumque Superiore, non autem de solo Romano Pontifice. Id ipsum erui potest etiam ex C. *Nuper De*

2° Si poenitens non habeat nisi peccata reservata, non potest absolvi, nisi submittat clavibus aliud peccatum saltem veniale vitae praeteritae directe remittendum. Secus enim nulla daretur Sacramenti materia.

Casus autem, in quibus inferior sic absolvere potest, sunt praesertim 1° periculum infamiae, vel scandali, v. gr. ex omissione celebrationis Missae; 2° necessitas adimplendi praeceptum confessionis vel Communionis; 3° timor ne poenitens remaneat diu in statu peccati mortalis. — S. Lig. *ibid.*

388. — QUAER. 2° *An absolutus a reservatis in articulo mortis ab inferiori, teneatur se sistere Superiori, si convalescat?*

Resp. 1° *Neg.* quoad simplicem reservationem. Ratio est, quia ex *Trid.* in articulo mortis nulla est reservatio. Ergo etiam nullum reservationis onus, nisi aliunde probetur.

Resp. 2° *Affirmant* communiter Auctores quoad censuras reservationi adnexas, ex cap. *Eos qui* 22. de *Sententia excommunic.* in 6°, ubi nemo in articulo mortis a censura reservata absolvitur, nisi ea lege ut cum cito commode poterit, conspectui Superioris se praesentare curet, eius man-

Sent. Excomm., in quo expresse quaestio fit de quolibet Praelato. Neque vero solus est in ea doctrina Roncaglia cum Sporer; nam ipse Hurtadum et Dianam allegat: Diana vero (tom. 4. Tr. 5. resol. 48. et 49.) addit Palaum, Henriquez, Marchant, Caelestinum, Gamachaeum, Granadam. Et (Resol. 48. n. 7.) concludit: *Et haec omnia satis probabilia et tuta existimo; et maxime notentur a Confessariis, quia in Auctoribus non passim obvia, sed in praxi quotidiana.*

Eadem porro quaestio fiebat de iis, qui censura Pontificia ligati, et impediti Romam adire, absolutionem ab Episcopo quaerere debeant; an si etiam ad Episcopum se conferre essent impediti, absolvi a quolibet Confessario possent. Respondet S. Alphonsus (lib. 7. n. 92.): *Negant communius Suarez, Lugo, Becanus, etc. apud Vivam De Poenit. Q. 9. art. 2. n. 9., quia hoc in iure conceditur tantum Episcopis, nec in lege positiva valet argumentum a pari.* At in hoc deceptus fuit a Viva, qui eo loci distinctas male confundit quaestiones; Suarez autem adeo in affirmativa fuit

sententia, ut eum hac de causa impugnare conatus sit Lugo (*De Poenit.* disp. 20. n. 228.-229.). Caeteroquin autem iura manifesta sunt non solum in cit. *C. Eos qui*, sed et in *C. Nuper*, in quo facultas etiam aliis praeter Episcopum fit hisce verbis: *Verum si difficile sit ex aliqua iusta causa, quod ad ipsum excommunicatorem absolvendus accedat, concedimus indulgendo, ut (praestita iuxta formam Ecclesiae cautione, quod excommunicatoris mandato parebit) a suo absolvatur Episcopo vel proprio sacerdote.* Quam sententiam, ut inquit S. Alphonsus (l. c.), DD. *communissime* interpretantur non disiunctive, quasi nempe perinde sit vel Episcopum vel alium confessarium adire, sed subrogative, nempe quod tunc possit ab alio confessario absolvi, quando Episcopus adiri non potest. porro si *communissime* DD. id erunt ex hoc canone, quomodo *communius negant*, ab alio praeter Episcopum, absolvi impeditum posse? Et reipsa idem S. Alphonsus (l. c.) multo plures pro secunda sententia, quam pro prima illa assert. Cf. not. n. praeced.

datum humiliter suscepturus. Hinc si convalescat, ad Superiorem recurrere debet, et quidem sub poena iterum incidendi in censuras, nisi usus legitimus ab hac obligatione eximat. — Attamen nonnulli limitant obligationem se sistendi Superiori pro casu *percussionis Clerici*, aut pro alia reservatione, quam forte exceperit Legislator, cuiusmodi censebantur casus Bullae *Coenae* (19). Id erunt autem tum ex Concilio Tridentino, a quo declaratum fuit sine ulla restrictione, *omnem reservationem in periculo mortis cessare*; tum praesertim ex *Rituali Romano*, quod obligationem se sistendi Superiori non absolutam, sed conditionatam clare innuit. — *Si vero quis confiteatur, in periculo mortis constitutus, absolvendus est ab omnibus peccatis et censuris quantumvis reservatis (cessat enim tunc omnis reservatio); sed prius, si potest, cui debet satisfaciatur: ac si periculum evaserit, et aliqua ratione Superiori, a quo alias esset absolvendus, se sistere teneatur, cum primum poterit, coram eo se sistat, quidquid debet praestiturus.* Hanc sententiam dicunt probabilem Navarrus, Henriquez, Avila, Filliuccius, Sporer, Gobat, Diana, et alii; neque contradicere videtur S. Ligorius (20) (*).

(19) Huc referri debet, quod in Constitutione Pii IX. *Apostolicae Sedis* sic legitur immediate post elenchum excommunicationum, quae speciali modo Sedi Apostolicae reservantur: *Absolvere autem praesumentes sine debita facultate, etiam quovis praetextu, excommunicationis vinculo Romano Pontifici reservatae innodatos se sciant, dummodo non agatur de mortis articulo, in quo tamen firma sit quoad absolutos obligatio standi mandatis Ecclesiae, si convalescerint.*

(20) S. Alphonsus (lib. 7. n. 87.) Doctoribus ab A. allegatis addit Corneium, et Salmanticenses, qui (*De Cens.* cap. 2. n. 66.) ob auctoritatem (aiunt) tantorum virorum probabile id iudicamus; probabilem eam sententiam itidem habet Thomas Del Bene (*De offic. S. Inquis.* part. 4. dub. 66. n. 19.), qui praemissis aa. addit Gambarupta; hisce Sporer (*De Poenit.* n. 726.) adiungit Iordanum et Iosephum De Ianuario; Diana denique (tom. 6. Tr. 1. res. 202. n. 2.) scribit: *Claudius Millardus in Summ. Parochorum, De*

Poenit. cap. 97. n. 10. notat, probabilissimum videri, hoc onus se praesentandi coram Superiore, si quis absolutus fuerit tempore mortis ab excommunicationibus reservatis, non habere amplius locum et cessasse post Tridentinum;... quam doctrinam Caelestinus in *Compend. Theol. moral.* Tr. 1. cap. 7. n. 3. putat, posse tuta conscientia approbari, quando excommunicatio non est notoria vel deducta ad forum externum: quod idem sensit Sporer, statuens (n. 752.), etiam obligationem comparandi coram Superiore ob clerici percussionem *probabilissime valere solum pro foro externo, quando nempe res deducta iam fuit ad forum contentiosum.*

Adverte insuper, ex mente S. Alphonsi (lib. 7. n. 87.) hanc quaestionem locum habere non modo si absolutus quis fuit a censuris reservatis in mortis articulo, sed etiam quando ob diuturnum impedimentum adeundi Superiorem ab alio absolutionem est consequutus, eaque praestitit, quae Superior exacturus ab eo fuisset.

(*) Cf. not. sup. n. 386.

389. — **QUAER.** 3° *An reservatione ligatus in necessitate communicandi, aut celebrandi, teneatur confiteri Confessario simplici, alio deficiente?*

Resp. 1° Probabilius non tenetur confiteri, si nullum aliud peccatum mortale habeat, nisi reservatum; ratio, quia ad confessionem neque tenetur ratione peccati reservati, quod directe remitti nequit, neque ratione venialium aut mortalium iam remissorum, quippe quae non sunt materia necessaria confessionis. — S. Lig. n. 265. (21). — Lugo, — Elbel, etc.

Resp. 2° Si tamen advertat, se non habere contritionem, sed solam attritionem, tenebitur confiteri saltem veniale vel mortale iam alias remissum, ut sic indirecte a reservatis absolvatur, et in statu gratiae communicet. — *Ita communiter.* — S. Lig. n. 265. 585.

Resp. 3° Insuper tenetur confiteri, si habeat mortalia tum reservata tum non reservata. Ratio est, quia urget praeceptum divinum praemittendi confessionem Communioni, et nulla datur excusatio a praecepto confessionis. — *Ita communissime,* inquit S. Lig. contra aliquos ideo negantes, quia Confessarius, ut aiebant, iurisdictione caret in talem poenitentem; quod plane falsum est (22).

(21) *Si iste nullum aliud mortale habeat, nisi reservatum, conveniunt Doctores, non teneri ad confessionem, sed sufficere ut conteratur.* S. Alphonsus (lib. 6. n. 265. Q. 1.).

(22) Adversari his videtur, quod S. Alphonsus (lib. 6. n. 585. dub. 2.) sententiam hanc negantem dicat *non esse improbabilem*, et alibi (ibid. n. 596. Q. 1.) appellet *satis probabilem*, quia, ut ait, *probabile est cum Vasquez, Tourn., Armil., Gerson., Trull., etc., confessarium simplicem omni carere iurisdictione in habentem reservata, cum non sit suus competens iudex: ideo neque a non reservatis potest eum absolvere.* Quinimo (ibid. n. 265. Q. 1.) pro eadem addit *Alensem, Sylv., Rich., ac Praep.,* ac subdit: *et merito hanc probabilem vocant Suarez, Pal. et Filiuc. Ratio quia confessio illa apud inferiorem esset invalida, cum fieret iudici non competenti, qui ob peccata reservata, quibus gravatur poenitens, caret omni potestate super illo.* Quo-

modo ergo A. abrupte id dicit *falsum*, quod S. Alphonsus post tam graves DD. affirmat, *merito probabile appellari?*

At facile conciliari haec possunt, si ratio thesis distinguatur a ratione argumenti, quo pro ea S. Alphonsus affert. Nam thesis reipsa saltem ceu verisimilis habita est ab iis AA., quos idem S. Alphonsus allegat; unde aliquam probabilitatem saltem extrinsecam hausisse videtur. At argumentum inde petatum, quod ne a peccatis quidem non reservatis absolvi quis possit, nisi sacerdos absolvere simul eum possit a reservatis, hoc vix quorundam paucorum est, et robur e ratione nullum habet.

Et sane Vasquez (In 3. part. q. 91. art. 3. dub. 9. n. 24.) inde arguit, quod si *in necessitate* quis indirecte absolvi posset a reservatis, posset etiam *extra necessitatem.* — Atqui hoc est manifeste falsum; nam certum penes omnes est, a praecepto *integritatis* confessionis excusare *necessitatem*; extra necessitatem vero neminem ab ea excusari.

Sylvius autem (In suppl. q. 20. art. 2.

390. — **QUAER.** 4° *An habens peccata reservata et non reservata teneatur in confessione accusare etiam reservata?*

q. 3.) cuius opinionem referunt etiam Pontas (V. Cas. reserv. n. 21.) et Collet (*De Poenit.* part. 2. cap. 8. n. 569.) inde arguit, quod ex Tridentina Synodo *extra mortis articulum sacerdotes nihil possunt in casibus reservatis*: hoc autem falsum foret (ex eius sententia), si saltem indirecte a reservatis possent absolvere. — At vero argumentatio ista tota innititur praeposterae notioni absolutionis *indirectae*, quasi scilicet peccata reservata aliquo modo vi absolutionis remitterentur; quando penes Thh. constat, ea non secus remitti, ac per accidens in Eucharistiae aut Extremae Unctionis sumptione remittuntur, *consecutive* nempe (ut ait Dominicus Soto in 4. dist. 18. q. 2. art. 5. prop. 2.) ad gratiae sanctificantis infusionem, non vero vi absolutionis. Huc ergo spectant verba A., cum dicit, falsum esse, quod cum eo, qui etiam peccata reservata habet, sacerdos non possit esse iudex et sacramenti minister.

Caeterum si qui alii negarunt, quempiam teneri ad praemittendam confessionem sumptioni Eucharistiae, quando praeter alia peccata habet etiam reservata; isti non infitiantur, eum valide absolvi posse directe a non reservatis et a reservatis indirecte; sed mere opinati sunt, illum in casu ad confitendum *non teneri*; putabant enim, in eiusmodi confessione esse exprimenda etiam peccata reservata: quorum absolutio *directa* cum deinde quaerenda esset ab habente ad id potestatem, fiebat (in eorum opinione), ut eadem peccata poenitens *bis* confiteri deberet. Hoc porro onus confitendi *bis* eadem peccata adeo grave censebant, ut ea de causa a confessione, nisi adesset, qui etiam a reservatis posset absolvere, excusandum illum putarent (Vid. Suarez *De Sacram.* disp. 66. sect. 4.).

At enim haec quoque ratio omni vi de-

stituitur; ideoque dictum est, praemissae thesi vix aliquam *mere extrinsecam* affuisse probabilitatem. Et hoc quidem nullo negotio suaderi potest. Eatenus enim a praemittenda confessione in casu quispiam excusaretur, quatenus grave illud onus his eadem peccata confitendi necessario subire deberet. Atqui falsum est, eiusmodi grave onus tunc esse subeundum; quippe ex communi sententia longe probabilius est (Vid. quaes. seq.), in ea confessione nullam adesse obligationem exprimendi etiam reservata, in quae confessarius nullam habet potestatem. Ergo thesi illi umbratilis quidem inesse probabilitas aliquando videri potuit; sed quum solido ea careat fundamento, nulla reipsa est eius probabilitas.

(*) Verum nunc omnis absolutio in casu necessitatis data, est directa etiam quoad reservata cf. n. ad n. 386.

Obiicies, in hac *Nota* diversorum Auctorum rationes confutari, sed praetermitti huius sententiae fundamentum, quod S. Alphonsus ita exponit: *Ratio est, quia confessio illa apud inferiorem esset invalida, cum fieret iudici non competenti.* Et dices: mirum non esse quod videatur incompetens ille iudex, qui nequit totam causam poenitentis cognoscere. Quocirca merito s. Doctor licet oppositam sententiam, utpote probabilioram amplectatur, recte tamen et hanc cum Suarez, aliisque probabilem dixit.

Resp. 4. *Nego*, Suaresium opinionem illam *dixisse simpliciter probabilem*; verba eius sunt (*De Euch.* disp. 66. sect. 4. §. *Quartus*: *Non videtur improbabile.* Sed deinde *Nego*, quod Suarez aut aliquid deferat rationi illi, quam S. Alphonsus adhibet, aut etiam eam memoret. Hoc penitus falsum est: nam Suarez ideo dixit, non videri improbabilem eam opinionem, *quia secus poenitens obligatur ad confitendum bis idem peccatum*

Resp. Neg. probabilius. Ratio est, inquit S. Alphonsus (lib. 6., n. 265. quaest. II.), tum quia alias hic teneretur bis peccata illa reservata confi-

mortale; quod est onus grave: quam rationem non esse efficacem, iam in Nota dictum est, et Suarez fatetur.

*Resp. 2. Verissimum quidem esse, probabilem eam opinionem dici a S. Alphonso. Nam (lib. 6. n. 265. q. 1.) scribit: Et merito hanc probabilem vocat Suarez; quod tamen de Suarezio, uti vidimus, non omnino verum est. Verum, hoc praetermissis, ipse S. Doctor alibi (lib. 6. n. 585. dub. 2.) paulo aliter iudicat, et mere non esse improbabilem sic dicit: Quamvis negativa sententia non sit improbabilis. Sed ecce postea iterum aliter iudicat, ubi (lib. 6. n. 596. q. 1.) scribit: Negat Antoine, et per se loquendo sua sententia satis est probabilis. Veruntamen, ut nunc omittatur, non esse verum, quod Antoine neget, quia in loco, quem S. Alphonsus allegat (*De Poenit.* append. 1. cap. 3. art. 2. q. 5.), Antoine duas sententias referens affirmativam denique in fine retinet; ut id (inquam) omittatur, S. Alphonsus postremo hoc loco sic concludit: Et cum haec sententia (scilicet affirmativa) sit communis (communissimam autem dixerat n. 265. q. 1.) ut ipse Antoine fatetur, ei valde probabilis, imo certe probabilior, ut diximus; bene potest deduci in praxim; nam est moraliter certum, quod cum opinione probabili Ecclesia supplet iurisdictionem. Ergo S. Alphonsus affirmativam demum vocat certe probabiliozem. Atqui, uti notissimum est, quando S. Doctor sententiam appellat certe probabiliozem, ipse testatur, oppositam se non habere uti probabilem, sed tantum ut tenuiter aut dubie probabilem; quomodo ergo alibi dicebat hanc ipsam satis probabilem, et a Suarezio merito eandem dici probabilem? Insuper quorsum hic iniicitur sermo de Ecclesia supplente iurisdictionem? Nam*

in hypothesi sacerdos in peccata non reservata iurisdictionem habet; ergo necesse non est ut haec suppleatur ab Ecclesia; in peccata autem reservata nullam Ecclesia supplet iurisdictionem, et idcirco poenitens superiori debet se deinde sistere, ut ab eo absolvatur.

Sed nondum finis, S. Doctor (lib. 6. n. 696. q. 1.) quaerit, An si poenitens de eo (scilicet reservato) confiteatur, urgente necessitate, confessarius simplex valide et licite ipsum absolvat. Et respondet: Negat Antoine (quod verum non esse, iam dictum est), et per se loquendo sua sententia satis est probabilis; ut enim diximus n. 265. q. 1., probabile est cum Vasquez, Tournely, Armill., Gerson., Trull., etc., confessarium simplicem omni carere iurisdictione in habentem reservata, cum non sit suus competens iudex: ideo neque a non reservatis potest eum absolvere. Porro haec longe a veritate distant; quia ex his unus est Vasquez, qui anomalam eam opinionem (scilicet simplicem confessarium omni carere iurisdictione in habentem reservata etc.) docuit, ac fusius defendere conatus est (q. 91. art. 3. dub. 9. a n. 10.) et pro qua absurdam quoque eam rationem attulit, quam in Nota indicavimus.

Huius porro apud S. Doctorem erroris (quem materialem dicemus) haec videtur extitisse causa, quod utique hosce Auctores n. 265. q. 1., ad quem locum remittit, allegaverat, sed non sic ibi quaestio proponebatur. Quaestio enim (n. 265. q. 1.) sic proponitur: Quaeritur 1. An qui habet peccatum reservatum, et non habet copiam confessarii habentis facultatem, teneatur confiteri apud inferiorem confessarium. Manifestum porro est, hanc quaestionem valde a praecedenti differre. Attamen de eo poenitente

teri, primo inferiori, deinceps superiori; tum quia, ut supra l. c.

disserens, qui habeat simul mortalia reservata, et non reservata, sic iterum respondet: Prima sententia negat teneri ad confessionem, et dicit, posse hunc communicare praemissa tantum contritione. Ita Vasquez q. 91. art. 3. dub. 9., Collet, tom. 5. p. 499. v. Hinc qui; item Gerson., et Alens. apud Lugo l. c., Sylv. et Rich. apud Diana p. 3. Tr. 4. R. 104.; item Armill., Praepos., Trull., etc. apud Vivam de Euch. q. 4. art. 7. n. 6., et merito hanc probabilem vocant Suar. D. 66. S. 4. §. Quartus, Pal. et Fill. apud Viva l. c. Sed deinde eandem, ac supra, reddit sic rationem: Ratio, quia confessio illa apud inferiorem esset invalida, cum fieret iudici non competenti, qui ob peccata reservata, quibus gravatur poenitens, caret omni potestate super illo; unde sicut non potest dividi absolutio ad remittendum unum peccatum sine alio, ita nec confessio. Quam quidem rationem quod S. Doctor putaverit communiter afferri ab omnibus hisce Auctoribus, manifeste apparet ex eius verbis, quae ex lib. 6. n. 596. paulo ante descripsimus. Porro nullatenus isti Auctores anomalam illam Vasquii opinionem habent.

Nam 1° v. gr. S. Alphonsus allegat Gersonem et Alensem apud Lugo l. c., idest de Euch. disp. 14. n. 87. in fine. — Atqui in ea paragrapho Gersonem et Alensem Lugo ne nominat quidem. Eos memorat utique numero 86., sed pro opposita omnino doctrina. Mihi (inquit) hoc ultimum argumentum suadet, non esse improbabilem sententiam illam, quae docet in praedicto casu non obligari poenitentem ad dicenda confessario peccata reservata, a quibus ipse eum non potest absolvere, sed ea solum, a quibus absolvere potest: circa illa enim sola est iudex, atque ideo illa sola potest legitime audire in suo tribunali. Quam

sententiam licet aliqui improbabilem dicant..., eam tamen veram aut probabilem esse fatentur non pauci nec contemnendi Theologi, Gerson, Alexander vero Alensis et Maior dicunt esse probabilem. Quinimo (Quod maioris momenti esse videbitur) eandem his sententiam tribuit Vasquez (q. 91. art. 3. dub. 3. n. 3.); adeo nempe longe abest ut idem hi cum Vasquio senserint.

*Allegat 2° Armill., Praepos., Trull., etc. apud Vivam de Euch. q. 4. art. 7. n. 6. — Atqui Viva, qui addit etiam Io. Sancium, istos allegat remissive apud Diana p. 2. Tr. 14. r. 65. Porro Diana eos (excepto Trullench, quem marte suo addiderat Viva) affert velut affirmantes, posse sacerdotem, si adest scandalum, celebrare sine praevia confessione, quia eadem peccata bis confiteri grave onus videtur. Ergo etiam isti aliam afferunt rationem, et nequaquam pro anomala Vasquezii opinione invocari possunt. Et idem dicto de Trullench, qui de eodem sacerdote disserens imo concludit (*In Decal.* lib. 1. cap. 3. dub. 4. n. 13.): Si non potest existimare, se contritionem perfectam habere, confiteatur, et a confessario absolvatur directe a non reservatis. Quae quidem e diametro opponuntur rationi, quam ex Vasquio S. Alphonsus mutuatus est.*

Allegat 3° Richardum et Sylvestrum apud Diana. — Atqui apud Diana (tom. 1. Tr. 5. r. 132. n. 3.) Richardus non secus ac Auctores sup. citati, ideo solum a confessione excusat, quia grave onus censetur bis eadem gravia peccata confiteri; Sylvester vero (ibid. n. 4.) a Diana allegatur eum non respiciens opinionem, quae docet, excommunicatione reservata ligatum in casu necessitatis posse praemissa tantum contritione celebrare aut Eucharistiam sumere: ubi nullum omnino opinionis Vasquezii cernitur vestigium.